Zilveren trompetten

‘De HEERE sprak tot Mozes:
Maak voor u twee zilveren trompetten’. Numeri 10:1-10

Gemeente,

Het volk Israël is op reis. De reis die bekend is geworden als woestijnreis. Vanuit Egypte naar het beloofde land. Een tocht van veertig lange jaren. Maar de HEERE reist met Zijn volk mee, dat is aan alles merkbaar. Wij luisteren naar dit gedeelte uit het boek Numeri. Hoe de Israëlieten voortreizen, van rustplaats tot rustplaats. Wij gaan de vakantieperiode tegemoet. Velen hopen er even op uit te gaan. Misschien gaan jullie kamperen. Je trekt van de ene camping naar de volgende. Het volk Israël woont in tenten, ze trekken voort van rustplaats tot rustplaats. Uiteraard is de woestijnreis is niet te vergelijken met onze manier van reizen. Maar toch kan de kerk van alle tijden leren van de reis van het volk Israël. De woestijnreis is een beeld van de reis van het geloof. Daarom dit hoofdstuk uit het boek Numeri. Aan alles is merkbaar dat de HEERE meetrekt. Door de wolk- en vuurkolom maakt Hij duidelijk of ze verder gaan of mogen rusten. Lees maar in het vorige hoofdstuk, in Numeri 9:18: ‘Op het bevel van de HEERE braken de Israëlieten op, en op het bevel van de HEERE sloegen zij hun kamp op’. Zo maakt God de weg bekend aan Zijn volk. Als de wolk boven de tabernakel bleef staan, mochten zij rusten. Maar als de wolk werd opgeheven, gingen ze verder.

In Numeri 10 horen we hoe Mozes een bijzondere opdracht krijgt. ‘De HEERE sprak tot Mozes: Maak voor u twee zilveren trompetten’. Je kunt in deze voorschriften van God, over zilveren trompetten, een verdere uitwerking zien, een toepassing van Gods leiding door de wolk- en vuurkolom. De HEERE reist met Zijn volk mee. Hij bepaalt de route en zorgt ook voor de uitrusting die nodig is. Zilveren trompetten, van gedreven werk. Dat laatste heeft betrekking op de wijze waarop ze gemaakt werden, van geslagen zilverwerk, dat is een vakterm. De Bijbel is daarmee een van de oudste schriftelijke documenten die spreekt over het gebruik van trompetten. Het was in de eerste plaats een communicatiemiddel tijdens de woestijnreis. Men moest elkaar kunnen bereiken. Signalen moesten worden doorgegeven. Wij hebben vandaag allerlei communicatiemiddelen, toen was dat er niet. Wanneer iets belangrijks moest worden doorgegeven, werd dat gecommuniceerd via trompetsignalen. Zodat heel het volk op de hoogte was van wat er ging gebeuren. Maar vooral, bovenal zijn deze trompetten teken van Gods aanwezigheid. We zullen ook zien dat er een belangrijke lijn is naar het gebed. De HEERE sprak tot Mozes, tot Israël. Hij spreekt ook vandaag tot mensen die onderweg zijn.

De trompetten hadden in drie opzichten een functie. Allereerst is er de burgerlijke functie, dat lezen we in vers 2: ‘Ze dienen tot samenroeping van de gemeenschap en tot het opbreken van de kampen’. Als er mededelingen werden gedaan, of bij een vergadering werd er geblazen op de trompetten. Het diende ook als signaal voor het opbreken van de kampen, als het volk verder reisde. Als iedereen zich klaar moest maken voor vertrek. De tweede functie had te maken met het leger. De militaire functie, zie vers 9. Bij gevaar, als er vijanden in aantocht waren, dan was het geluid een alarmsignaal. Dan moest het leger paraat zijn. De derde functie van de trompetten is wat je zou kunnen noemen de kerkelijke functie. We lezen in vers 3: ‘Als zij daarop blazen, moet heel de gemeenschap zich bij u verzamelen, bij de ingang van de tent van ontmoeting’. Zo werden de Israëlieten geroepen om te komen naar het huis van God.

Dáár is het zichtbaar, de HEERE woont onder Zijn volk. Dáár vindt de dienst van de verzoening plaats. De HEERE is een genadig God. Als de trompetten klinken, moeten zij zich verzamelen, bij de tent van ontmoeting. Ook vers 10 gaat over de kerkelijke functie: ‘En op de dag van uw blijdschap, op uw feestdagen en aan het begin van uw maanden moet u ook op de trompetten blazen, bij uw brandoffers en bij uw dankoffers. Ze dienen u tot gedachtenis voor het aangezicht van uw God’. Zilveren trompetten, die in drie opzichten een functie hebben. De burgerlijke functie, om het leger samen te roepen, en de kerkelijke functie. Het geluid van die trompetten is voor ieder hoorbaar, als dat klinkt over het tentenkamp van het volk Israël.

‘Maak voor u twee zilveren trompetten’. Dat is dus niet door Mozes bedacht. Het is een uitdrukkelijke opdracht van God Zelf. Zo leidt de HEERE Zijn volk. Hij gaat hen voor in de wolk- en vuurkolom. Hij wijst hen de weg. Het communicatiemiddel, dat Hij aan het volk geeft. Het blazen op de trompetten was een taak van de priesters, lezen we in vers 8: ‘En de zonen van Aäron, de priesters, moeten op die trompetten blazen. Het zal voor u een eeuwige verordening zijn, al hun generaties door'. Dat is veelzeggend. Priesters die in Zijn dienst staan. Daarin zien we hoe de dienst van God boven alles staat. Hoe de HEERE zeggenschap heeft over heel het bestaan. Daarom zijn alleen de priesters bevoegd om op de trompetten te blazen.

Er zijn verschillende manieren van blazen. Wanneer de priesters op beide trompetten een trompetstoot geven, moet de hele vergadering bijeen komen bij de tent van ontmoeting, vers 3. Geeft men een trompetstoop op slechts één trompet, dan hoeven alleen de leiders, de hoofden van de stammen zich bij Mozes te melden, vers 4. Er zijn ook verschillende signalen. In vers 3 is er sprake van een ononderbroken signaal. Er werd geblazen met een effen doorgaand geluid, als er een volksvergadering bijeengeroepen werd. Maar er zijn ook andere signalen. In vers 5 lezen we: ‘Als u met een onderbroken klank blaast, moeten de kampen die aan de oostkant hun kamp opgeslagen hebben, opbreken. Als u voor de tweede keer met een onderbroken klank blaast, moeten de kampen die aan de zuidkant hun kamp opgeslagen hebben, opbreken’. Het volk Israël was in verschillende kampen verdeeld. Zo wist men precies welk deel van het volk zich moest opstellen. Om verder te reizen door de woestijn. Alles ging met orde, want de HEERE is een God van orde.

Maar dan is er nog iets. De trompetsignalen konden ook aankondigen aan dat er een bepaalde bedreiging was, dat er een vijand naderde. En dat de legers moesten zich opstellen. Die onderbroken klank maakte dat duidelijk. Het staat in vers 9: ‘Wanneer u dan in uw land ten strijde trekt tegen de tegenstander die u benauwt, moet u met die trompetten een onderbroken klank laten horen. Dan zal aan u gedacht worden voor het aangezicht van de HEERE, uw God, en u zult van uw vijanden verlost worden’. Wanneer de legers op weg moesten om zich te verdedigen tegen vijanden, dan gingen die trompetten mee. Die onderbroken klank was een alarmsignaal. Teken van dreigend gevaar. Luchtalarm voor het volk Israël. Maar het is niet alleen communicatie tussen mensen onderling. God in de hemel hoorde de signalen ook. Dat staat heel duidelijk in vers 9. Die onderbroken klank, dat klagelijk geluid, maakte de nood en de zorgen van het volk op het hoogste niveau bekend, namelijk voor de troon van God. Het blazen op de trompetten is daarom een vorm van bidden. De HEERE hoort het gebed, Hij gedenkt aan Zijn volk. ‘Voor het aangezicht van de HEERE, uw God’.

Wat kunnen wij daar vandaag veel uit leren. De reis van het volk van God is een beeld van de kerk van alle tijden. ‘Opbreken, van rustplaats tot rustplaats’, staat er in vers 6. Deze woorden

worden wel heel verschillend vertaald in verschillende Bijbelvertalingen. Er staat letterlijk: tot hun opbrekingen. De Herziene Statenvertaling vertaalt: tot hun rustplaatsen. Duidelijk is dat de HEERE met Zijn volk meetrekt. Duidelijk is dat zij in alle omstandigheden bij hun God terecht kunnen. En dat is voor ons vandaag de les. Bidden, dat is de zilveren trompetten laten horen. Dat geldt in het gemeenschappelijke dienen van God. Samenkomen om Hem te ontmoeten. Samenkomen voor Zijn aangezicht. We horen dat doordringende geluid, de ononderbroken trompetstoot in tijden van voorspoed en zegen. Maar ook de onderbroken klank in tijden van dreiging en gevaar. Dan is er die klagelijke klank, als donkere wolken zich samenpakken. Wij leven in een gebroken wereld, die vol dreiging is. Is er het gebed tot God in de hemel, om Zijn genade en ontferming? Dat blazen op de trompetten was voor iedereen te horen. De dienst aan God was een openbare aangelegenheid. Zo spreken wij nog steeds over de openbare eredienst. Vandaag wordt de invloed van de kerk uit de samenleving teruggedrongen. Maar het blijft van belang dat wij het Evangelie uitdragen, dat wij bidden tot God. Het mag worden gehoord, dat wij de zilveren trompetten hanteren. God in de hemel hoort het. Het bereikt Hem op datzelfde moment. Israël mag nood en dreiging bij God brengen in een korte, gebroken trompetstoot. Dat korte, gebroken geluid ziet op de zorg, op het dringende van de situatie. HEERE, zie onze nood en wees ons nabij, als wij ten strijde moeten trekken.

Dit hoofdstuk uit het boek Numeri is een aansporing om voortdurend tot God te bidden. In het gemeenschappelijke dienen van God. Maar ook in het persoonlijke gebed. Het is eigenlijk wat Paulus later schrijft: ‘Bid zonder ophouden’. Heel de weg die wij gaan, leggen wij toch aan HEERE voor? Nu wij de vakantieperiode mogen ingaan. Misschien zijn er allerlei zorgen die je niet zomaar kunt loslaten. Die zorgen neem je steeds met je mee. ‘Bid zonder ophouden’. Er staat ook een belofte in vers 9: ‘Dan zal aan u gedacht worden voor het aangezicht van de HEERE, uw God, en u zult van uw vijanden verlost worden’. Wat een belofte is dat. De belofte van verlossing. Dat is de belofte van verhoring. Daarin zien we hoe wat bidden is: ‘voor het aangezicht van de HEERE, uw God, zijn’. Zo persoonlijk, zo direct. ‘Dan zal aan u gedacht worden’. De kanttekeningen van de Statenvertaling schrijven: ‘Versta niet dat de verlossing en het welvaren van het volk aan de trompetten hing (het is dus geen automatisme), maar dat zij deze niet moesten laten klinken en ten strijde trekken dan naar het bevel van God en op Zijn hulp steunen. Het geklank van de trompetten werd hun een teken van de bijstand van God’. Dat is het, Een teken van Gods bijstand.

Er staat Hij aan Zijn volk gedenkt. Dat is van het allergrootste belang. De HEERE gedenkt aan Israël. Het staat er eigenlijk alsof de HEERE aan iets herinnerd moet worden. ‘Dan zal aan u gedacht worden’. Daaruit leren we dat wij onze nood echt aan Hem bekend moeten maken. Onze klacht, onze vraag voor Hem neerleggen, je hart voor Hem uitstorten. De zilveren trompetten van het gebed hanteren. Zijn we daar vaak niet veel te terughoudend in? Wat doen we concreet, als we echt ergens mee rondlopen, ergens mee zitten? Vragen over je gezondheid, vragen in de opvoeding van je kinderen, vragen hoe het verder moet met je opleiding. Is de HEERE dan de eerste aan wie je het voorlegt? Of is Hij - als we eerlijk zijn - eerder het laatste adres? Hij wil eraan herinnerd worden. ‘Voor het aangezicht van de HEERE, uw God’. Dat is in vers 9 wel het beslissende.

Ergens las ik dat dit blazen op de trompetten, dat alarmsignaal, hetzelfde bewerkt als het offer en het gebed in de tempel. Denken aan, dat wil zeggen, gedenken ten goede. Dat woord gedenken komen we veel vaker tegen in het Oude Testament. ‘Wat is dan de sterveling, dat

U aan hem denkt', staat er in een van de Psalmen. En ook in de Adventsgeschiedenis, als de komst van Christus de Messias is aangekondigd. Dan zingt Zacharias, de priester, over het gedenken aan God aan Zijn heilig verbond, om ons te geven dat wij verlost uit de hand van onze vijanden, Hem dienen zouden zonder vrees. De HEERE heeft naar Zijn volk omgezien en er verlossing voor tot stand gebracht. Numeri 10 wijst daar al op. Het is een gebed om verlossing en dat gebed is verhoord in de Verlosser. Wij worden via het boek Numeri tot Christus geleid. Wij lezen hier reeds de belofte van verlossing.

Luther schrijft dat God op twee manieren kan verlossen. Hij kan de nood van ons afwenden, zodat er nieuwe ruimte komt. De moeilijke omstandigheden verdwijnen. God brengt een omkeer in de omstandigheden van het volk. Maar de HEERE kan ook in de nood met Zijn liefde en zorg ons te hulp komen. Dan veranderen de omstandigheden niet altijd direct, maar kom je zelf anders in de situatie te staan. De HEERE is je nabij, ook in onbegrepen wegen. We zien het bij de profeten, zelfs in de tijd van de ballingschap. Juist dan, de diepe betekenis van dat woord verlossen. 'Uw Verlosser is de Heilige van Israël'. De gebroken trompetstoot heeft de klank van nood en schuld. Het is een roepen vanuit de diepte. HEERE, wij hebben het nergens aan verdiend, wij hebben U niets aan te bieden, maar verlos ons. Hebben wij dat nodig en bidden wij daarom? In de weg van het gebed ervaren wij het ook, door Christus onze Verlosser: 'Dan zal aan u gedacht worden'. Wat een wonderlijke rust geeft dat, dat de HEERE je nabij is, temidden van alle strijd. Toen waren er vele vijanden, vandaag ervaren wij ook geestelijke strijd. Maar de HEERE staat ons bij in die strijd.

Niet alleen bij zorgen, ook in vreugde is de HEERE nabij. Dat wil Hij ook van Zijn volk horen. We lezen het in vers 10: 'En op de dag van uw blijdschap'. Juist als je iets te vieren hebt, als je dankbaar bent voor zegeningen. Dat mag gehoord worden. Vreugdedagen staat er, dat kan een overwinning op de vijand zijn, redding uit een bepaalde nood, langdurige droogte, een epidemie of hongersnood. 'k Stel me voor dat een paar kinderen buiten spelen. Ze moeten in de buurt van het tentenkamp blijven, heeft hun moeder tegen hen gezegd. En dan opeens horen ze in de verte de trompetten. Ze horen aan de manier van blazen dat er vreugde is. Ze rennen naar hun tent en vragen wat er is. Vandaag is een dag van blijdschap. Een feestdag voor Israël. Er worden offers gebracht om de HEERE te danken voor Zijn goedheid. Voor heel het volk, voor iedere Israëliet, is dat hoorbaar. Vooral, bovenal zijn deze offers voor u tot gedachtenis voor het aangezicht van uw God. Daarin zien we hoe concreet de dienst aan God is, voor het volk van God in de woestijn, met alles van het leven te maken heeft. Hoe vieren wij onze dagen van blijdschap, als wij iets te vieren hebben? Is de HEERE daar ook bij? Hij zegt het zo nadrukkelijk, als een herhaling van de tien geboden: 'Ik ben de HEERE, uw God'. Dat wil dus zeggen dat die geboden van belang zijn, ook als je een feestje viert met je vrienden, ook als je op vakantie bent, de vrijheid ervaart, ook als er even geen sociale controle is. Hopelijk toch niet zonder Hem? Hij zegt tegen het ons: 'Ik ben de HEERE, uw God'. Israël, het volk van Zijn verbond. Wij ontvingen het teken van Zijn verbond in de Heilige Doop. Dien de HEERE dan met blijdschap. En mag dat dan ook hoorbaar en zichtbaar zijn voor je omgeving?

Wat opvalt in de geschiedenis van de woestijnreis is hoe de Bijbel het woord rust gebruikt. Rust, daar verlangt ieder mens naar. We lezen dat woord rust juist in de beginboeken van de Bijbel. Het beloofde land is het land van de rust. Daar gaat de reis naartoe. Maar de reis is lang en vraagt veel. De reis is een woestijnreis. Onderweg zijn er rustplaatsen. Ze reizen voort van rustplaats tot rustplaats. We lezen het ook in vers 12: 'De Israëlieten braken op, en trokken

van rustplaats tot rustplaats, uit de woestijn Sinaï; en de wolk bleef rusten in de woestijn Paran'. Ze reizen verder, op weg naar het beloofde land. De HEERE trekt met Zijn volk mee en zorgt voor voldoende rust. Ook als je verder leest in het hoofdstuk. Rust in Gods nabijheid. Rust in een wereld die zo rusteloos kan zijn. Is ons hart onrustig? Hebben wij al rust gevonden in God? De weg is ons gewezen, die weg is altijd de weg van het gebed, bij zorgen en in vreugde. Ga met God en Hij zal met je zijn.

Amen

Wapenveld, 20 juli 2025